

Szorgalmas nagypártok, hiperaktív Jobbik és a néma MDF

A Policy Solutions elemzése a magyar EP-képviselők szeptemberi munkájáról

Politikai szólásokban a Jobbik, szakpolitikai munkában a Fidesz volt a legaktívabb az Európai Parlamentben szeptember folyamán. Morvai Krisztina kilencszer szólalt fel a legváltozatosabb témákban az EP plenáris ülésén, míg ezalatt Óry Csaba és Schöpflin György fideszes képviselők komoly közpolitikai súllyal bíró feladatot kaptak: mindketten szakbizottságuknak a 2010-es uniós költségvetésre vonatkozó módosító javaslatát terjesztették elő. Nagy visszhangot váltott ki Gyürk András kezdeményezése, aki a MOL-ban történt orosz tulajdonszerzéssel kapcsolatban sürgette meg a Bizottságot, hogy dolgozza ki az ellenséges felvásárlásokkal szembeni védelem kereteit. Az MSZP beleállt több politikai adok-kapokba, de szakmai munka is folyt: Tabajdi Csaba állásfoglalást indítványozott az európai tejipar megmentéséért. Érdekesség, hogy legtöbb EP-képviselőtársával ellentétben az MDF egyetlen képviselője, Bokros Lajos eddig még nem mutatott semmilyen hivatalosan dokumentált aktivitást Brüsszelben.

A magyar EP-képviselők politikai munkája

A hazai sajtóban domináns témának megfelelően szeptemberben az EP-képviselők parlamenti és parlamenten kívüli megszólalásaiban egyaránt a szlovák nyelvtörvény elleni tiltakozás szerepelt a leggyakrabban. A leglátványosabb akció Szájer József frakcióvezető nevéhez fűződött: a brüsszeli szlovák nagykövetség előtt tartott tüntetésen „Európa szégyenének” nevezte az új nyelvtörvényt és kilátásba helyezte, hogy annak visszavonásáig a fideszes képviselők minden parlamenti felszólalásukban meg fognak emlékezni az ügyről. Az ígéret ugyan nem teljesült, de az elmúlt hónapban Gál Kinga, Schmitt Pál és Surján László is felemelte szavát a szlovák jogszabállyal szemben. Sólyom László révkomáromi afférja sem maradt visszhang nélkül: Gál Kinga, a Fidesz kisebbségpolitikai szakértője a Bizottságnak és a Tanácsnak is kérdést tett fel a magyar Köztársasági Elnök szlovákiai határátlépésének megtagadásával kapcsolatban. Gál arra vár a Bizottságtól írásbeli, a Tanácstól szóbeli választ, hogy bármilyen alapon megtagadható-e az Unión belül egy tagállam hivatalos képviselőjétől a beutazás egy másik tagállamba.

Járóka Lívia, az EP első roma származású képviselője Barroso bizottsági elnöki újráválasztását támogató felszólalásában elsősorban az Alapvető Jogokért felelős biztos pozíciója létrehozásának örült, és reményét fejezte ki, hogy e poszton keresztül Barroso a továbbiakban is erősen támogatja majd a romák integrációjának ügyét.

Az MSZP európai parlamenti delegációjának tagjai sok tekintetben továbbra is a helyüket keresték az EP őszi nyitó ülészakán. Ennek oka, hogy mind a magyar csapat,

mind anyaszervezetük, a Szocialisták és Demokraták Progresszív Szövetsége jelentős létszám- és befolyáscsökkenést szenvedett el az előző ciklushoz képest. Göncz Kingát nyáron a politikailag fontos, de a jogszabály-módosítás és -elfogadás terén korlátozott hatáskörrel bíró Állampolgári Jogi, Bel- és Igazságügyi Bizottság alelnökévé választották, mely tény – hivatkozva a 2006. októberi 23-i rendőri túlkapásokra - a Jobbik élesen támadta a szeptemberi plenáris ülésen. Göncz Kinga – és támogatója, Martin Schulz az európai szocialisták német frakcióvezetője – viszontválaszában a Magyar Gárda rasszista és megfélemlítő működését róta fel a jobbikosoknak. A magyar választóknak szóló – és az EP számára teljesen indifferens - politikai ütésváltásokon túl a volt külügyminiszter felemelte szavát a nyugat-balkáni országok lakóinak vízummentességéért is.

A parlamenti körökben amúgy hiperaktívként számon tartott Gurmai Zitának látható parlamenti tevékenysége nem volt, mindössze a Lisszaboni Szerződést támogató, a Népszabadságban megjelent cikkével hívta fel magára a figyelmet. Párttársnője, Herczog Edit egyetlen plenáris felszólalásában az euróövezethez való csatlakozás kritériumainak lazításáért lobbizott, mely mögött – ugyan ki nem mondva – az euró bevezetésétől továbbra is évekre álló Magyarország pozíciójának javítása állhatott. Az elmúlt hónapban Herczog neve ugyanakkor folyamatosan felmerült a magyar médiában mint az MSZP egyik potenciális biztos-jelöltje.

Tabajdi Csaba felszólalásaiban több kritikát is megfogalmazott a szlovák nyelvtörvénnyel és az Európai Unió neoliberais gazdaságpolitikájával kapcsolatban. Tabajdi felidézte Gyurcsány Ferenc javaslatát egy Európai Pénzügyi Felügyelet létrehozásával kapcsolatban is, mellyel egyébként nyitott kapukat döntetett, hiszen a Bizottság már elkészítette erre vonatkozó javaslatát.

A Jobbik abba az érdekes helyzetbe került, hogy bár egyik európai parlamenti frakciónak sem tagja, mégis több időt kapott és használt fel plenáris felszólalásra, mint a szocialisták. Morvai Krisztina így kilencszer szólalt fel a legváltozatosabb témákban. Az európai autóipar helyzetéről szóló vitában a neoliberais gazdaságpolitikát és a gazdasági elitet ostromozta, majd hasonló elszántsággal szólalt fel Barroso európai bizottsági elnök és a 2006. októberi magyarországi rendőri túlkapások ellen. A jogász nő hallatta hangját a magyar gazdák kizsákmányolása és diszkriminációja miatt is. Érdekesség, hogy Morvainak az esetek többségében nem sikerült befejeznie beszédeit, mert a házszabály be nem tartása miatt a levezető elnök félbeszakította. Morvai mellett Balczó is többször megszólalt: a Lisszaboni Szerződést a „nemzetállamok felszámolásáért” kárhóztatta, megszólalt a tejipar válsága és a szlovák nyelvtörvény ügyében is. A hazai médiában is visszhangot váltott ki, hogy a képviselő kritizálta a Nabucco beruházást, és helyette az atomenergia használatára buzdított. Szegedi Csanád az adott időszakban inkább itthoni kampányával, semmint európai parlamenti munkájával hívta fel magára a figyelmet.

A magyar EP-képviselők szakmai munkája

Az Európai Parlament szakmai munkájának szeptemberi, érdemi újraindulása után máris megkezdődött a vita az Európai Unió 2010-es költségvetéséről. Az EU-büdzsége végleges formájának kialakításában hagyományosan nagy szerep jut az Európai Parlament szakbizottsági véleményeinek. Ebben a folyamatban szeptember során két fideszes

politikusnak is fontos feladat jutott, őket bízták meg, hogy szakbizottságaik véleményét terjesszék a Költségvetési Bizottság elé. Óry Csaba a Foglalkoztatási és Szociális Bizottság tagjainak nevében nehezményezte, hogy a gazdasági válság közepén az Unió költségvetése csökkenteni kívánja a foglalkoztatásra szánt összeget. Schöpflin György, a Fidesz rangidős EP-képviselője az Alkotmányügyi Bizottság nevében szállt síkra a kommunikációs kiadások növelése mellett. Az Alkotmányügyi Bizottság álláspontja szerint a költségvetésnek figyelembe kell vennie, hogy a Lisszaboni Szerződés elfogadása után a korábbiaknál több odafigyeléssel és több erőforrás ráfordításával kell bemutatni az uniós állampolgároknak, hogy milyen irányba halad tovább a kontinens, és hogy „Európa építése”, a szerződésben foglalt reformok végigvitele milyen komoly erőfeszítésekbe kerül.

Szintén szerepet vállalt két fideszes képviselő az Európai Néppárt képviselői által jegyzett állásfoglalási indítványokban. Gyürk András, a jövő évi országgyűlési kampány fideszes kampányfőnöke az energiapolitika terén volt különösen aktív, és csatlakozott a néppárti képviselők közös uniós energiapolitikát sürgető kezdeményezéséhez. Gyürk a MOL-ban történt orosz tulajdonszerzésre is reagált, amikor arra szólította fel parlamenti beszédében a Bizottságot, hogy dolgozza ki az ellenséges felvásárlásokkal szembeni védelem jogi kereteit. A fideszes képviselő a koppenhágai klímátárgyalások előkészítéséhez konkrét közpolitikai javaslatot fogalmazott meg: a hosszú távú és semmire nem kötelező ígéretek helyét az új klímaváltozás elleni globális megállapodásban a kötelező jellegű, középtávú vállalások vegyék át. Egy kisebb néppárti csoporton belül Surján László is állásfoglalásuk elfogadására kérte a Bizottságot. Surján a 2009 nyári, dél-európai erdőtüzek kapcsán csatlakozott a természeti katasztrófák elleni egységes európai stratégiát szorgalmazók táborához.

Hozta szokásos aktivitását szakterületén Glattfelder Béla. A mezőgazdasággal foglalkozó szakpolitikus – szocialista társával, Tabajdi Csabával összhangban – élesen bírálta a Bizottság tejpari politikáját, amely a közös piacon túltermeléshez és ezáltal a tejárak összeomlásához vezetett. Glattfelder felszólította a Bizottságot, hogy azonnal vonja vissza a tejkvóták emelését jóváhagyó rendelkezéseit.

Győri Enikő, a Gazdasági és Monetáris Bizottságba delegált képviselő a pénzügyi válság kezelésének lehetséges forgatókönyvével rukkolt elő. Parlamenti beszéde azonban olyan baloldali elemeket mutatott, amelyeket alighanem az európai szocialisták is megirigyeltek volna. Győri a magyar bankok válság alatti nyereségének mértékén és az egyoldalúan módosított hitelszerződéseken háborodott fel, és javasolta, hogy helyezték komoly felügyelet alá a bankokat és más pénzügyi intézményeket, illetve vessenek véget a válság előtti jutalmazási gyakorlatnak. „Teremtsünk olyan világot, mely nem a rövid távú nyereszkedést és mértéktelenséget díjazza, hanem a valódi munkát” – mondta az EP-ben Győri.

Tabajdi Csaba, aki immár öt éve az MSZP delegációvezetője és jelenleg a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Bizottság tagja, a legaktívabb szocialistaként közreműködött a tejtermelő ágazat válságáról szóló közös állásfoglalási indítvány beadásában, melyben többek között a kvóta alatt termelők kárpótlásáért és a tejtermékek minőségvédelméért állt ki.

A helyüket kereső képviselők

Az EP-be frissen bekerült fideszes képviselők közül négyen – Áder János, Deutsch Tamás, Hankiss Ágnes és Kósa Ádám – szeptember folyamán nem mutattak hivatalosan dokumentált aktivitást. Bokros Lajos, aki az euroszeptikus politikusokkal tarkított Európai Konzervatívok és Reformisták csoportjában foglal helyet, ugyancsak nem szólalt még fel, nem kezdeményezett indítványt, sőt még a honlapját sem indította el. Azaz nem látható, hogy a képviselő milyen munkát végez, annak ellenére, hogy feltételezhetően azért választotta a saját politikájával és az MDF értékrendjével kevésbé kompatibilis frakciót, hogy több politikai mozgástere legyen. A volt pénzügyminiszter és pártja így két hírral került csak be a médiába: egyrészt Bokros neve felmerült mint az MDF miniszterelnök-jelöltje, másrészt az MDF-et kizárták az Európai Néppártból, mivel Bokros nem az ő frakciójukban foglal helyet.

Bíró Nagy András – Boros Tamás

A szerzők a Policy Solutions politikai elemzői